

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΥΠΟΘΕΣΗ ΔΑΛΙΔΗ κατά της ΕΛΛΑΔΟΣ

(Προσφυγή υπ' αριθ. 26763/04)

ΑΠΟΦΑΣΗ
ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ
21 Σεπτεμβρίου 2006

*Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική
υπό τις οριζόμενες στο άρθρο 44 § 2 της Συμβάσεως προϋποθέσεις.
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς τη μορφή.*

Στην υπόθεση Δαλίδη κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα),
συνεδριάζον σε τμήμα συντιθέμενο από τους δικαστές :

Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, Πρόεδρος,
Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,
F. TULKENS,
N. VAJIC,
A. KOVLER,
E. STEINER,
D. SPIELMANN,

και τον Γραμματέα του Τμήματος, S. NIELSEN.

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο στις 31 Αυγούστου 2006.

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω ημερομηνία :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της (υπ' αριθ. 26763/04) προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ένας Κύπριος υπήκοος, ο Ανδρέας Δαλίδης («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 19-7-2004 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από τον Δικηγόρο Αθηνών Δ. ΚΟΤΥΛΙΑ. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους του πληρεξουσίου της, Σ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟ, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Ο. ΠΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 29-6-2005, το Δικαστήριο απεφάσισε να κοινοποιήσει την προσφυγή στην Κυβέρνηση. Δυνάμει του άρθρου 29 § 3 της Συμβάσεως, το Δικαστήριο απεφάσισε να αποφανθεί ταυτοχρόνως επί του παραδεκτού και της ουσίας. Στις 30-6-2005, η Κυπριακή Κυβέρνηση εκλήθη να υποβάλει εγγράφως, εφόσον το επιθυμούσε, παρατηρήσεις επί της υποθέσεως (άρθρα 36 § 1 της Συμβάσεως και 44 § 1 του Κανονισμού Διαδικασίας). Στις 25-7-2005, η Κυπριακή Κυβέρνηση πληροφόρησε το Δικαστήριο ότι δεν προτίθεται να ασκήσει το δικαίωμά της να παρέμβει στη διαδικασία.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

4. Ο προσφεύγων Ανδρέας Δαλίδης γεννήθηκε το 1956. Ήδη, εκτίει την ποινή του στις Φυλακές Τριπόλεως.

5. Στις 22-1-2001, οι γονείς ενός ανηλίκου κατέθεσαν μήνυση σε βάρος του προσφεύγοντος για βιασμό και απγαγωγή ανηλίκου. Στις 23-1-2001, ασκήθηκε σε βάρος του προσφεύγοντος ποινική δίωξη.

6. Στις 14-3-2002, το Κακουργιοδικείο Άμφισσας καταδίκασε τον προσφεύγοντα σε κάθειρξη 22 ετών (απόφαση 13-18/2002).

7. Την ίδια ημέρα, ο προσφεύγων άσκησε έφεση.

8. Η δικάσιμος, ενώπιον του Εφετείου Λαμίας, ορίσθηκε για τις 8-3-2006. Ο προσφεύγων ζήτησε, στις 7-7-2004, από τη Γραμματεία του Εφετείου Λαμίας, να ορισθεί άλλη δικάσιμος προκειμένου η έφεσή του να εκδικασθεί σε συντομότερο χρονικό διάστημα. Στις 12-7-2004, το αίτημά του απερρίφθη από τη Γραμματεία του Εφετείου Λαμίας. Οι διάδικοι δεν έχουν ενημερώσει το Δικαστήριο για την έκβαση της διαδικασίας αυτής.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΑΙΤΙΑΣΕΩΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

9. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι λόγω της διάρκειας της διαδικασίας παραβιάσθηκε η αρχή της «ευλόγου προθεσμίας», όπως προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Συμβάσεως, το οποίο ορίζει τα εξής :

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσή του δικαστεί (...) εντός λογικής προθεσμίας, από (...) δικαστήριο (...), το οποίο θα αποφασίσει (...) επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως.»

10. Η Κυβέρνηση δηλώνει ότι η διάρκεια της επίμαχης διαδικασίας, η οποία, στο σύνολό της, διεξήχθη με ταχείς ρυθμούς, δεν επιδέχεται κριτική.

A. Επί του παραδεκτού

11. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη κατά την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Συμβάσεως. Το Δικαστήριο επισημαίνει εξ άλλου ότι η εν λόγω αιτίαση δεν προσκρούει σε κάποιον άλλον λόγο απαραδέκτου. Αρμόζει, επομένως, να γίνει δεκτή.

B. Επί της ουσίας

1. Περίοδος η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη

12. Η περίοδος η οποία θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, είχε ως αφετηρία την 23^η-1-2001, ημερομηνία κατά την οποία ασκήθηκε ποινική δίωξη σε βάρος του προσφεύγοντος. Οι διάδικοι δεν έχουν γνωστοποιήσει στο Δικαστήριο εάν η διαδικασία ενώπιον του Εφετείου, η οποία εκκρεμούσε κατά την εισαγωγή της προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου, ολοκληρώθηκε εν τω μεταξύ. Το Δικαστήριο θεωρεί επομένως ότι μέχρι σήμερα, η επίμαχη διαδικασία διήρκεσε πέντε έτη και πέντε μήνες για δύο βαθμούς δικαιοδοσίας.

2. Εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας

13. Το Δικαστήριο υπομινύσκει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της υποθέσεως και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων, τα οποία έχουν διαμορφωθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου και ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υποθέσεως, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και της ευθύνης και συμπεριφοράς των αρμοδίων αρχών (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier και Sassi κατά της Γαλλίας* [GC], n° 25444/94, § 67, CEDH 1999-II).

14. Το Δικαστήριο έχει κατ' επανάληψη εκδικάσει υποθέσεις παρόμοιες με την παρούσα υπόθεση και έχει διαπιστώσει την παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως (βλ. προρρηθείσα υπόθεση *Pélissier και Sassi*).

15. Αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία τα οποία του υπεβλήθησαν, το Δικαστήριο φρονεί ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε κάποιο περιστατικό ή επιχείρημα το οποίο θα του επέτρεπε να καταλήξει σε διαφορετικό συμπέρασμα στην προκειμένη περίπτωση. Όσον αφορά, ειδικότερα, στη συμπεριφορά του προσφεύγοντος, το Δικαστήριο δεν διαπιστώνει κάποια καθυστέρηση για την οποία θα ήταν δυνατό να του καταλογισθεί ευθύνη. Αντιθέτως, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο προσφεύγων κατέβαλε προσπάθειες προκειμένου να αλλαχθεί η προβλεφθείσα δικάσιμος και να εκδικασθεί η υπόθεσή του ταχύτερα, πλην όμως το αίτημά του αυτό απερρίφθη.

16. Λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική νομολογία του, το Δικαστήριο εκτιμά ότι στην παρούσα υπόθεση η διάρκεια της επίμαχης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην περί «ευλόγου προθεσμίας» επιταγή.

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

17. Το άρθρο 41 της Συμβάσεως ορίζει ότι:

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Συμβάσεως ή των Πρωτοκόλλων αυτής, και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους δεν επιτρέπει ειμή την ατελή επανόρθωση των συνεπειών της παραβιάσεως αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εν ανάγκη, στο αδικηθέν μέρος δικαία ικανοποίηση.»

A. Υλική ζημία και ηθική βλάβη

18. Ο προσφεύγων ζητά 150.000 ευρώ για την υλική ζημία, την οποία, όπως ισχυρίζεται, υπέστη λόγω του εγκλεισμού του στις φυλακές. Περαιτέρω, ζητά 150.000 ευρώ για ηθική βλάβη.

19. Η Κυβέρνηση αμφισβητεί τις αξιώσεις αυτές του προσφεύγοντος. Ειδικότερα, επισημαίνει ότι δεν υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος ανάμεσα στην επικαλούμενη υλική ζημία και ηθική βλάβη, και στη διάρκεια της διαδικασίας, και καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει τα αιτήματα αυτά. Κατά την Κυβέρνηση, και μόνον η διαπίστωση παραβίασεως θα συνιστούσε επαρκή δικαία ικανοποίηση.

20. Το Δικαστήριο δεν διακρίνει κάποιον αιτιώδη σύνδεσμο ανάμεσα στη διαπιστωθείσα παραβίαση και στην επικαλούμενη υλική ζημία, και απορρίπτει το αίτημα αυτό. Το Δικαστήριο εκτιμά, ωστόσο, ότι ο προσφεύγων υπέστη βεβαία ηθική βλάβη. Αποφαινόμενο κατά δικαία κρίση, όπως ορίζει το άρθρο 41 της Συμβάσεως, το Δικαστήριο επιδικάζει στον προσφεύγοντα 6.000 ευρώ για τον λόγο αυτό, συν οιοδήποτε ποσό ήθελε οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

21. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο προσφεύγων δεν υπέβαλε κάποιο αίτημα για έξοδα και δικαστική δαπάνη. Επομένως, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν συντρέχει λόγος να επιδικάσει κάποιο ποσό για τον λόγο αυτό.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

22. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

1. *Κάνει δεκτή* την προσφυγή.
2. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.
3. *Κρίνει* ότι

α) το διάδικο Κράτος υποχρεούται να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών από της ημερομηνίας κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί οριστική συμφώνως προς το άρθρο 44 § 2 της Συμβάσεως, 6.000 ευρώ για ηθική βλάβη, συν οιοδήποτε ποσό ήθελε οφείλεται ως φόρος επί του ποσού αυτού,

β) από της εκπνοής της προθεσμίας αυτής και μέχρι της καταβολής του, το ποσό αυτό θα προσαυξάνεται με απλό τόκο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* το αίτημα περί δικαίας ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη Γαλλική γλώσσα, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 21 Σεπτεμβρίου 2006 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού Διαδικασίας.

- υπογραφή -

Søren NIELSEN

Γραμματέας

- υπογραφή -

Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ

Πρόεδρος